

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VILNIAUS UNIVERSITETE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. liepos 5 d. Nr. FA-P-50-5-68

Auditas atliktas, vykdant 2012-07-26 pavedimą Nr. P-50-5

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Danutė Mačiulaitienė (grupės vadovė)

Violeta Butkienė

Lina Grubevičienė (iki 2012-11-05)

Rasa Mikučiauskienė (nuo 2012-10-17)

Žilvinas Kairys (nuo 2013-01-08)

Auditas pradėtas 2012-08-01

Auditas baigtas 2013-07-05

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti

Valstybės kontrolės interneto puslapyje

adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Turinys	2
Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai dėl 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų	5
2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo	6
2.1. Viešieji pirkimai įsigyjant prekes ir paslaugas	6
2.2. Kiti pastebėjimai	6
3. Rekomendacijos	7

IŽANGA

Audito tikslas – teisėtumo požiūriu įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2013 metams planavimą; audituojamo subjekto 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Vilniaus universitetas, adresas: Universiteto g. 3, LT-01513 Vilnius, identifikavimo kodas – 211950810.

Universitetas yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga (iki 2012 m. sausio 3 d. veikė kaip biudžetinė įstaiga).

Vilniaus universitetas yra valstybinė aukštoji mokykla, ne pelno siekianti įstaiga, turinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Mokslo ir studijų įstatymo nustatytą statusą. Universitetas naudojami Lietuvos Respublikos Konstitucijos suteikta autonomija, apimančia akademinę, administracinę, ūkio ir finansų tvarkymo veiklą, grindžiamą savivaldos principu ir akademinė laisve. Jo tikslai – stiprinti mokslo ir studijų vaidmenį ir poveikį dabarties ir ateities visuomenei ir valstybei, saugoti universitetinės kultūros paveldą, tęsti ir puoselėti universiteto tradicijas.

Audituojamu laikotarpiu Vilniaus universitetui vadovavo rektorius prof. habil. dr. Benediktas Juodka (iki 2012-10-11) ir l. e. p. rektorius prof. habil. dr. J. Banys (nuo 2012-10-12), Finansų ir ekonomikos direkcijai – Gintaras Binkauskas.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Vilniaus universiteto 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.

Audito metu vertintą Vilniaus universiteto 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Vilniaus universiteto ir VšĮ Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokyklos (kontroliuojamo viešojo sektoriaus subjekto) ataskaitų rinkiniai:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2012 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2012 metų pradžioje buvo iš viso 460 300,7 tūkst. Lt, 2012-12-31–570 672,8 tūkst. Lt.

Audito metu vertintą universiteto 2012 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2012 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

Vilniaus universitetas 2012 metais vykdė tris programas:

- „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas ir mokslo plėtojimas“ (kodas 01 01),
- „Valstybinės reikšmės Vilniaus universiteto bibliotekos veiklos užtikrinimas“ (kodas 01 03),
- „Studentų rėmimas“ (kodas 01 05).

Programoms vykdyti patvirtinta 164 218,5 tūkst. Lt biudžeto asignavimų: 162 370,3 tūkst. Lt išlaidoms ir 1 848,2 tūkst. Lt turtui įsigyti¹. Be to, 2011 metais nepanaudotas specialiosios programos likutis, kuris sudaro 10 297,3 tūkst. Lt, perkeltas į 2012 metų biudžeto asignavimų planą. Panaudota 164 218,3 tūkst. Lt: 162 370,1 tūkst. Lt išlaidoms ir 1 848,2 tūkst. Lt turtui įsigyti.

¹ Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2011-12-20 Nr. XI-1823 (2012-11-17 Nr. XII-17 redakcija).

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Universitete suplanavome ir atlikome audito procedūras: įvertinome 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą. Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, kurie leido susipažinti su Universitete sukurta kontrolės aplinka ir procedūromis;
- svarbiausių sričių: ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, įsipareigojimų, pagrindinės ir kitos veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų, pagrindinės ir kitos veiklos pajamų ir sąnaudų – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detaliosios ir analitinės audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Taip pat vertinome, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Teisėtumo požiūriu įvertinome valstybės biudžeto asignavimų 2013 metams planavimą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į jų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus nesilaikymo padarinius.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl metinių konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų nenustatėme. Pastebėjimai, neturintys įtakos reiškiant nepriklausomą nuomonę dėl metinių ataskaitų duomenų teisingumo, universitetui pateikti 2013-07-02 raštu Nr. S-(50-2760)-1521.

2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

2.1. Viešieji pirkimai įsigyjant prekes ir paslaugas

Universitetas vykdydamas viešuosius pirkimus neužtikrino, kad statybinės, elektrotechninės prekės ir įrankiai būtų įsigyti racionaliai naudojant tam skirtas lėšas ir taip nepasiekė Viešųjų pirkimų įstatymo² 3 str. 2 d. nustatyto pirkimo tikslo.

Kai kurių pirkimų sąlygos ir sutarčių³ nuostatos sudarė sąlygas pirkti statybines medžiagas ir įrankius (sutarties vertė 3 metams – 4 050,0 tūkst. Lt), elektrotechnines prekes ir įrankius (sutarties vertė 3 metams 1 452,0 tūkst. Lt) be viešųjų pirkimų procedūrų. Pirkimo sąlygose nustatyta, kad galima pirkti ir sąlygose nenurodytų prekių, susijusių su techninėse specifikacijose nurodytomis prekėmis pagal specifiką. Šių prekių kaina bus nustatyta pagal užsakymo metu galiojančią mažmeninį kainoraštį (prekių katalogą), pritaikius tiekėjo pasiūlyme nurodytą nuolaidą. Be to, pirkimo sąlygose ir sutartyse nurodyta, kad nenurodytų prekių perkama ne daugiau nei už 140 tūkst. Lt (su PVM) (statybinių medžiagų ir įrankių) ir ne daugiau nei už 96,8 tūkst. Lt (su PVM) (elektrotechninių prekių ir įrankių). Tai pažeidžia minėto įstatymo⁴ 24 str. 8 d., kad pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių. Dėl to universitetas galėjo įsigyti minėtas prekes didesnėmis kainomis, nei vykdydamas viešųjų pirkimų procedūras.

Universitetas, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, nes dalį statybinių, elektrotechninių prekių ir įrankių pirko be viešųjų pirkimų procedūrų.

2.2. Kiti pastebėjimai

Audito metu nustatyta, kad 408,15 tūkst. Lt buvo sumokėta iš 2012 m. valstybės biudžeto asignavimų elektros energiją tiekiančioms bendrovėms už 2013 m. sausio–vasario mėn. sunaudotą elektros energiją, nors elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartyse su paslaugų teikėjais avansiniai mokėjimai nenumatyti. Taip nesivadovauta Biudžeto sandaros įstatymo⁵ 2 str. 5 d., kad biudžetinė drausmė – tai minėtame įstatyme nustatytos biudžetų rengimo ir vykdymo tvarkos laikymasis, ir 2 str. 6 d., kad biudžetiniai metai – 12 mėnesių biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną. Universiteto vadovybė paaiškino, kad bendrovėms išankstiniai mokėjimai buvo atlikti pagal 2012 m. gruodžio mėn. prognozuojamus elektros energijos sunaudojimo kiekius. Prognozėms nepasitvirtinus (gruodžio mėn. sunaudota

² Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 Nr. X-471 redakcija).

³ Prekių pirkimo-pardavimo sutartys: 2012-10-18 Nr. PPS-50000-2369 ir 2012-10-29 Nr. PPS-40000-2442.

⁴ 2010-12-23 Nr. XI-1255 redakcija.

⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1993-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija).

mažiau elektros energijos), 2012 m. biudžeto asignavimai buvo panaudoti 2013 m. sunaudotos elektros energijos išlaidoms dengti.

Universitetas 408,15 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų panaudojo pažeidęs biudžetinę drausmę, nes apmokėjo ateinančių metų išlaidas.

3. Rekomendacijos

Universitetas dėl audito metu nustatytų neatitikimų informuotas žodžiu ir raštais: 2013-05-21 Nr. S-(50-2760)-1179, 2013-05-31 Nr. S-(50-2760)-1277 ir 2013-07-02 Nr. S-(50-2760)-1521.

Universitetui rekomendacijų dėl audito ataskaitoje pateiktų dalykų neteikiame, nes universiteto vadovybė geranoriškai reagavo į pateiktus pastebėjimus ir vykdė rekomendacijas: rektorius 2013-05-06 įsakymu Nr. R-222 patikslino Vilniaus universiteto supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles, pateikė paaiškinimus, koku pagrindu 2012 m. valstybės biudžeto asignavimai buvo panaudoti 2013 m. išlaidoms dengti, 2013 m. įsipareigojo patikslinti valstybės materialiojo turto (negyvenamųjų patalpų) ilgalaikės turto nuomos 2012-11-16 sutartyje Nr. NS-13500-2766 nustatytą kainą už išnuomotą naujai įsigytą įrangą, suderinus su nuomotoju, įsipareigojo Nekilnojamojo turto registre įregistruoti ilgalaikes patalpų nuomos sutartis. Be to, suplanuoti ir atliekami veiksmai dėl valstybinės žemės sklypų naudojimo sutarčių sudarymo (topografinių nuotraukų atnaujinimas, sklypų koordinatų tikslinimas, žemės sklypų duomenų derinimas ir kt.). Vilniaus universiteto Botanikos sode 2013 m. patvirtinta Botanikos sodo arklių šėrimo normos, arklių laikymo, priežiūros, darbo bei paslaugų teikimo su jais ir su tuo susijusios dokumentacijos rengimo ir vedimo tvarka. Pažymėtina, kad audito metu nustatyti dalykai, įsigyjant nedidelės vertės vertimo ir leidybos paslaugas bei knygas rodo, kad universitete, atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją, ne visais atvejais laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų. Apie tai Vilniaus universitetas informuotas raštu.

Auditoriams rekomendavus spręsti klausimą dėl asmenų, padariusių teisės aktų pažeidimus, patraukimo atsakomybėn, universitetas drausmines nuobaudas – pastabas skyrė⁶ Viešųjų pirkimų direkcijos trims vyr. specialistams dėl netinkamo viešųjų pirkimų kontrolės vykdymo, Eksploatavimo ir paslaugų direkcijos Turto registro ir realizavimo skyriaus vedėjui – dėl nepakankamos žemės sklypų naudojimo sutarčių sudarymo kontrolės ir Bendrųjų reikalų direkcijos specialistui – dėl nuomos sutarčių registravimo tvarkos nesilaikymo.

5-ojo audito departamento direktorė

Rasa Gabrilavičienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Danutė Mačiulaitienė

⁶ Vilniaus universiteto 2013-06-20 įsakymas Nr. P-3197 „Dėl drausminės nuobaudos skyrimo“.